

Regeringskansliet Remissvar

Umeå kommuns yttrande över Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

Umeå kommun ingår i Umeåregionen, vars sju kommuner lämnar ett gemensamt yttrande över förslaget till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026 - 2037.

Utöver Umeåregionens yttrande lämnar Umeå kommun i detta yttrande kompletterande synpunkter med särskilt fokus på Umeås position, förutsättningar och behov.

Umeå kommun är norra Sveriges största kommun med en obruten tillväxt under 50 års tid. Här finns universitet och ett välutvecklat näringsliv inom såväl tung industri som tjänste- och kultursektorn. Umeå kommun har också tagit en stor roll i att skapa förutsättningar för en grön omställning av transportsektorn som knyter samman transportsystemen för både gods- och persontrafik.

Umeå kommuns synpunkter på planförslaget

- Det är mycket positivt att Trafikverket påbörjat en utredning om Umeå som järnvägsnod och de omloppsnära tjänster som uppställningsspår, tågbyggnadsspår och lokrepspår som är nödvändiga funktioner i järnvägssystemet. Det är viktigt att de åtgärder som identifieras i utredningsarbetet kommer med i kommande transportplaner och verksamhetsplanering.
- E4 Anumark–Täfteböle, trafikplats samt gång- och cykelväg redovisas i planen som ett objekt som övervägts för planförslaget, förutsatt en ökning av medlen för namngivna investeringar med 10 procent.

Objektet är nödvändigt för att möjliggöra utvecklingen av Umeå Eco-Industrial Park, ett centrum för grön innovation och produktion inom miljöteknik, återvinning och energi som nu är under uppbyggnad och där Umeå kommun bl.a. investerat i en järnvägsterminal med anslutning till Norrbottenbanan. En avsiktsförklaring om medfinansiering har tecknats mellan kommunen och

Trafikverket om nödvändiga investeringarna i infrastrukturen i området, där Umeå kommun medfinansierar delar av åtgärden. Medfinansieringen redovisas inte i förslaget till nationell plan, vilket Umeå kommun anser både vara fel och märkligt. Den samhällsekonomiska kalkylen tar inte hänsyn till det mervärden som exploateringen medför både lokalt och nationellt. De planerade verksamheterna inom Umeå Eco Industrial Park har bland annat potential att bidra till att sänka Sveriges utsläpp med 3–4 % eftersom det planeras för produktion av hållbart flygbränsle, SAF, som är avgörande för övergång till SAF i Sverige. Umeå kommun ser fram emot att tillsammans med Trafikverket fullfölja intentionerna i avsiktsförklaringen.

- Mycket viktigt att farledsprojektet i Umeå hamn löper vidare enligt den plan som Trafikverket, Sjöfartsverket och hamnen har. Nyttan av de investeringar som nu görs i Umeå hamn för att möta upp behovet att kunna ta emot större och mer djupgående fartyg är avhängig av att åtgärder genomförs på farleden.
- Stadsmiljöavtalen har varit ett viktigt stöd i Umeå kommuns arbete för hållbar stadsutveckling och för minskad klimatpåverkan från transportsektorn. Vi beklagar att nya medel för åtgärder enligt stadsmiljöavtal inte budgeterats av staten. Men därför bör kvarvarande medel tillsammans trimningsåtgärder i första hand nyttjas till åtgärder som överensstämmer med stadsmiljöavtalens syfte. Avsaknaden av nya stadsmiljöavtal är särskilt bekymmersam i en tid då EU:s finansieringsstruktur för infrastrukturprojekt i städer är under omvandling, samtidigt som städernas roll i ett konkurrenskraftigt och klimatsmart Europa står högt på agendan. Staten bör därför säkerställa långsiktiga och stabila finansieringsformer som ger kommunerna möjlighet att fortsätta utveckla hållbara och klimatanpassade transportlösningar.

Hans Lindberg
Kommunstyrelsens ordförande (s)

Elin Pietroni
Stadsdirektör